

คู่มือตรวจแมลงและไรศัตรูผัก ในแปลง GAP

ISBN 978-974-436-706-8

กลุ่มกีฏและสัตววิทยา
สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช
กรมวิชาการเกษตร

กรมวิชาการเกษตร

คู่มือตรวจแมลงและไรศัตรูพืช ในแปลง GAP

DOA LIBRARY
A00016724

คู่มือตรวจแมลงและไรศัตรูผักในแปลง GAP

ISBN 978-974-436-706-8

ผู้จัดทำ

สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช

กรมวิชาการเกษตร

ผู้จัดพิมพ์

สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช

กรมวิชาการเกษตร

พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2552

จำนวน 5,000 เล่ม

พิมพ์ที่บริษัทเอ-วัน พีวเจอร์ จำกัด

40/7 หมู่ 9 ถนนดลิ่งชัน-สุพรรณ

ตำบลละหาร อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี

คำนำ

การผลิตทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม (GAP) เป็นการผลิตที่เป็นไปตามมาตรฐานการผลิตตามระบบการจัดการคุณภาพ : การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช มีแนวทางการปฏิบัติเพื่อผลิตสินค้าปลอดภัย ปลอดภัยต่อพืช และคุณภาพถูกใจผู้บริโภค ซึ่งการผลิตทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสมให้ปลอดภัยต่อพืชนั้น เกษตรกร ที่ปรึกษาเกษตรกร และผู้ตรวจรับรองจำเป็นต้องมีความรู้ด้านแมลงและโรคที่เป็นศัตรูพืชที่ระบาดอยู่ในแปลงปลูก รวมทั้งสามารถปฏิบัติการแก้ไขได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว มิให้เกิดความเสียหายต่อผลผลิต คู่มือตรวจแมลงและไรศัตรูผักในแปลง GAP จะเป็นคู่มือที่สำคัญให้ผู้ตรวจรับรองที่ปรึกษาเกษตรกร และเกษตรกรได้เข้าใจ และทราบถึงลักษณะการทำลายของแมลงศัตรูผักที่มีพบในแปลง GAP รวมถึงไปถึงวิธีการป้องกันกำจัดอย่างถูกต้องและเหมาะสม

คู่มือตรวจแมลงและไรศัตรูผักในแปลง GAP นี้ได้รับความร่วมมือ จากกลุ่มกิจ และสัตววิทยา สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช ในการรวบรวมและจัดทำข้อมูล ซึ่งสำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช กรมวิชาการเกษตร หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือตรวจแมลงและไรศัตรูผักในแปลง GAP จะมีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อผู้ตรวจรับรอง และที่ปรึกษาเกษตรกรรวมทั้งเกษตรกรตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการผลิตผักให้มีความปลอดภัย ปลอดภัยต่อพืช และมีคุณภาพถูกใจผู้บริโภค

(นายวิชา ธิติประเสริฐ)

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช

สารบัญ

คำนำ

พืชตระกูลกะหล่ำ

หนอนใยผัก	1
หนอนกระทู้หอม	3
หนอนกระทู้ผัก	5
หนอนคึบกะหล่ำ	7
หนอนเจาะยอดกะหล่ำ	9
หนอนแมลงวันชอนใบกะหล่ำ	11
แมลงหิวขาวยาสูบ	13

พืชตระกูลแตง

เพลี้ยไฟฝ้าย	15
เพลี้ยอ่อนฝ้าย	17
หนอนกระทู้หอม	19
หนอนกระทู้ผัก	21
แมลงวันแตง	23

พืชตระกูลพริก/มะเขือ

เพลี้ยไฟฝ้าย	25
เพลี้ยไฟพริก	27
เพลี้ยอ่อนลูกท้อ	29
เพลี้ยจักจั่นฝ้าย	31
แมลงหิวขาวยาสูบ	33
หนอนกระทู้ผัก	35
หนอนเจาะผลมะเขือ	37
หนอนเจาะสมอฝ้าย	39
แมลงวันพริก	41
ไรขาวพริก	43

พืชตระกูลถั่ว

เพลี้ยไฟฝ้าย	45
เพลี้ยอ่อนดำ	47
หนอนกระทู้หอม	49
หนอนเจาะฝักลายจุด	51

หนอนมีเสี้ยนน้ำเงิน	53	แมลงหิวขาวยาสูบ	81
หนอนแมลงวันเจาะต้นถั่ว	55	หนอนเจาะสมอฝ้าย	83
ไรขาวพริก	57	หนอนกระทู้ผัก	85

หน่อไม้ฝรั่ง/กระเจียบเขียว

เพลี้ยไฟหอม	59	หนอนคืบกะหล่ำ	87
เพลี้ยอ่อนฝ้าย	61	หนอนซอนใบ	89
เพลี้ยจักจั่นฝ้าย	63		
เพลี้ยแป้ง	65		
แมลงหิวขาวยาสูบ	67		
หนอนกระทู้หอม	69		
หนอนเจาะสมอฝ้าย	71		
หนอนกระทู้ผัก	73		

พืชผักสมุนไพร

เพลี้ยไฟโหระพา	75
เพลี้ยอ่อนฝ้าย	77
เพลี้ยแป้ง	79

หนอนใยผัก (diamond-back moth)

Plutella xylostella Linnaeus

วงศ์ : Yponomeutidae

อันดับ : Lepidoptera

ชื่อสามัญอื่น : หนอนใย ตัวจรวด

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช	ไข่	หนอน	ดักแด้	ตัวเต็มวัย
--------------------------	-----	------	--------	------------

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของพืชตระกูลกะหล่ำเกือบทุกชนิด ระบาดเป็นประจำตามแหล่งปลูกผักทั่วไป ในกะหล่ำปลี หนอนฟักออกจากไข่ใหม่ๆ กัดกินอยู่ภายในหัว หลังจากนั้นออกมากัดกินภายนอก ทำให้ผักเป็นรูพรุน

การป้องกันกำจัด

- ◆ กับดักกาวเหนียวสีเหลือง 80 กับดัก/ไร่
- ◆ การใช้โรงเรือนตาข่ายไนล่อน หรือปลูกผักกางมุ้ง
- ◆ ไข่แตนเบียนไข่อัตรา 60,000 ตัว/ไร่ ทุก 10 วัน
- ◆ บีที (เซนทารี) อัตรา 40-80 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือ คลอร์ฟิโนเพอร์ (แรมเพจ 10% SC) อัตรา 20-40 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือสปินโนแซด (ซัคเซส 120 เอสซี 12% SC) อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร

ระยะการเจริญเติบโตของหนอนใยผัก

ลักษณะการทำลายของหนอนใยผัก

หนอนกระทู้หอม (beet armyworm)

20 - 25 มม.

20 - 25 มม.

Spodoptera exigua (Hubner)

วงศ์ : Noctuidae

อันดับ : Lepidoptera

ชื่อสามัญอื่น : หนอนหลอด หนอนหอม

หนอนหนังเหนียว

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช

ไข่

หนอน

ดักแด้

ตัวเต็มวัย

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของพืชเศรษฐกิจหลายชนิด กัดกินใบ ยอด ดอก ระบาดในระยะต้นอ่อน ดอก ทำให้ผลผลิตเสียหายทั้งหมด การป้องกันกำจัด

- ◆ หมั่นตรวจแปลง ถ้าพบหนอนไม่มากให้เก็บทำลาย
- ◆ ถ้าพบหนอนมากกว่า 1 ตัว/ต้น หรือพบใบถูกทำลายตั้งแต่ 10% ให้ใช้บีที (เซนทารี) อัตรา 60-80 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือ ไตรฟลูแวนซูรอน (ดิมิลิน 25% WP) อัตรา 30-40 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือ ไตรฟลูมูรอน (อัลซิสติน 25% WP) อัตรา 30-40 มล./น้ำ 20 ลิตร

ไข่

หนอน

ดักแด้

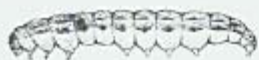
ตัวเต็มวัย

ระยะการเจริญเติบโตของหนอนกระทู้หอม

ลักษณะการทำลายของหนอนกระทู้หอม

หนอนกระทู้ผัก (common cutworm)

30 - 40 มม.

30 - 40 มม.

Spodoptera litura (Fabricius)

วงศ์ : Noctuidae

อันดับ : Lepidoptera

ชื่อสามัญอื่น : หนอนกระทู้ยาสูบ

หนอนกระทู้ฝ้าย หนอนเผือก

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช	ไข่	หนอน	ดักแด้	ตัวเต็มวัย
--------------------------	-----	------	--------	------------

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญของพืชเศรษฐกิจหลายชนิด หนอนเมื่อฟักออกจากไข่จะอยู่รวมกลุ่มกันกัดแทะผิวใบ เมื่อหนอนโตจะแยกออกจากกลุ่มกัดกินใบพืช และดอก

การป้องกันกำจัด

- ◆ หมั่นตรวจแปลง พบกลุ่มไข่หรือหนอนเก็บทำลาย
- ◆ ถ้าพบหนอนมากกว่า 1 ตัว/ต้น หรือพบใบถูกทำลายตั้งแต่ 10% ให้ใช้บีที (เซนทารี) อัตรา 40-80 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือ คลอร์ฟิโนเพอร์ (แรมเพจ 10% SC) อัตรา 20-40 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือสปิโนแซด (ซัคเซส 120 เอสซี 12% SC) อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร

ไข่

หนอน

ดักแด้

ตัวเต็มวัย

ระยะการเจริญเติบโตของหนอนกระทู้ผัก

ลักษณะการทำลายของหนอนกระทู้ผัก

หนอนติบกะหล่ำ (cabbage looper)

25 - 35 มม.

25 - 30 มม.

Trichoplusia ni (Hubner)

วงศ์ : Noctuidae

อันดับ : Lepidoptera

ชื่อสามัญอื่น : หนอนเขียว หนอนคืบ

หนอนคืบเขียว

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช

ไข่

หนอน

ดักแด้

ตัวเต็มวัย

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญของพืชผักหลายชนิด หนอนกัดกินผิวใบ เมื่อหนอนโตขึ้นจะกัดกินใบเป็นรอยแหวกเหลือแต่ก้านใบ

การป้องกันกำจัด

- ◆ หมั่นตรวจแปลง ถ้าพบหนอนไม่มากให้เก็บทำลาย
- ◆ ถ้าพบหนอนมากกว่า 1 ตัว/ต้น หรือพบใบถูกทำลายตั้งแต่ 10% ให้ใช้บีที (เซนาทรี) อัตรา 40-80 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือ คลอร์ฟินาเพอร์ (แรมเพจ 10% SC) อัตรา 20-40 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือ สปีนโนแซด (ซัคเซส 120 เอสซี 12% SC) อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร

ไข่

หนอน

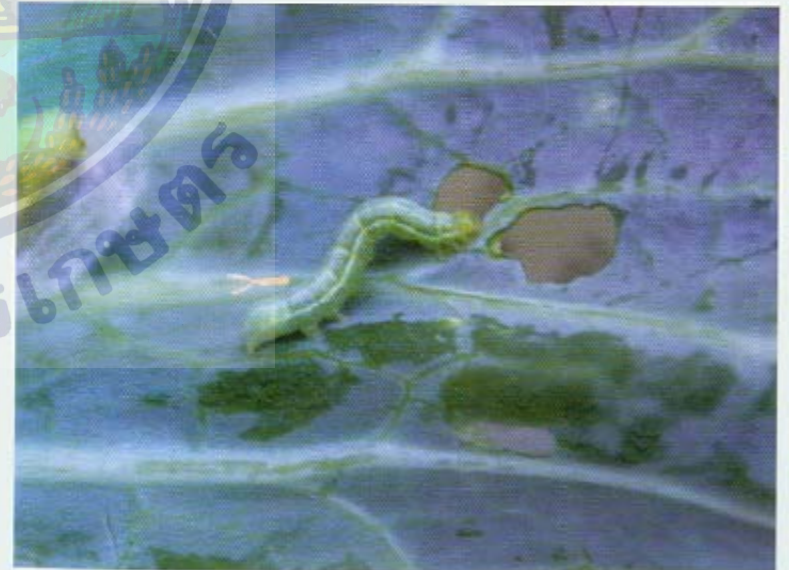

ดักแด้

ตัวเต็มวัย

ระยะการเจริญเติบโตของหนอนติบกะหล่ำ

ลักษณะการทำลายของหนอนติบกะหล่ำ

หนอนเจาะยอดกะหล่ำ (cabbage webworm)

10 - 20 มม.

10 - 30 มม.

Hellula undalis (Fabricius)

วงศ์ : Pyralidae

อันดับ : Lepidoptera

ชื่อสามัญอื่น : หนอนใยกะหล่ำ

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช

ไข่	หนอน	ดักแด้	ตัวเต็มวัย
-----	------	--------	------------

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของพืชตระกูลกะหล่ำ หนอนเจาะเข้าไปกัดกินในส่วนยอดที่กำลังเจริญเติบโต ทำให้ยอดขาดไม่เข้าปลี หรือกัดกินดอก หรือกัดกินภายในลำต้นเห็นรอยกัดกินเป็นทางหรือมูลตามลำต้น โดยหนอนจะดักใยคลุมตัวและกัดกินอยู่ภายใน การป้องกันกำจัด

- ◆ ใช้ไพโรฟีโนฟอส (ซูเปอร์ครอน 500 อีซี 50% EC) อัตรา 30-40 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือ ไพโรไทโอฟอส (โตกูไฮออน 50% EC) อัตรา 30-40 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือแลมบ์ดาไซฮาโลทริน (คาราเต้ 2.5 อีซี 2.5% EC) อัตรา 20-40 มล./น้ำ 20 ลิตร

ระยะการเจริญเติบโตของหนอนเจาะยอดกะหล่ำ

ลักษณะการทำลายของหนอนเจาะยอดกะหล่ำ

ห้องสมุด กรมวิชาการเกษตร

หนอนแมลงวันชอนไชกะหล่ำ (serpentine leafminer)

2.2 - 2.5 มม.

Liriomyza brassicae (Riley)

วงศ์ : Agromyzidae

อันดับ : Diptera

ชื่อสามัญอื่น : หนอนชอนใบ

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช	ไข่	หนอน	ดักแด้	ตัวเต็มวัย
--------------------------	-----	------	--------	------------

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของพืชผักและไม้ดอก ตัวเต็มวัยเพศเมียวางไข่ใตผิวใบ ตัวหนอนมีลักษณะหัวแหลมท้ายป้านโดยชอนไชภายในใบทำให้เกิดรอยเส้นสีขาวคดเคี้ยวไปมา หากกระบาดรุนแรงจะทำให้ใบเสียหายร่วงหล่น และตายได้

การป้องกันกำจัด

- ◆ ใช้อิมิดาโคลพริด (คอนฟิดอร์ 100 เอสแอล 10% SL) อัตรา 20-30 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือฟิโปรนิล (แอสเซ็นด์ 5% SC) อัตรา 20-40 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือไซเพอร์เมทริน (ไซนอฟท์ 40% WP) อัตรา 15-20 กรัม/น้ำ 20 ลิตร

17681

659.9
6497
1551
3.3

หนอน

ตัวเต็มวัย

ระยะการเจริญเติบโตของหนอนแมลงวันชอนไชกะหล่ำ

ลักษณะการทำลายของหนอนแมลงวันชอนไชกะหล่ำ

แมลงหวี่ขาวยาสูบ (tobacco whitefly)

1-3 มม.

Bemisia tabaci (Gennadius)

วงศ์ : Aleyrodidae

อันดับ : Homoptera

ชื่อสามัญอื่น : -

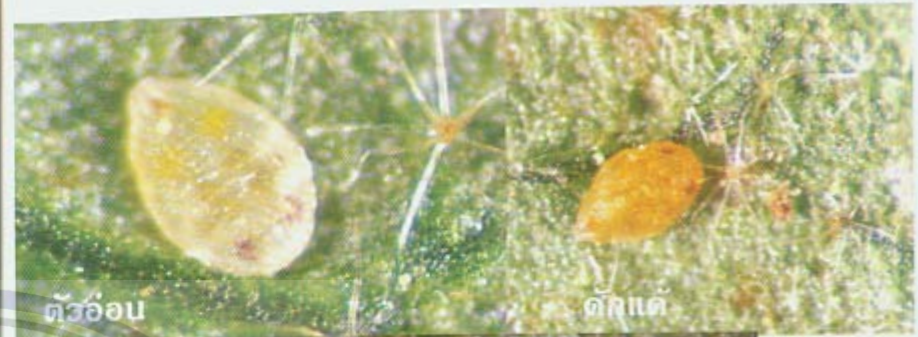
วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช	ไข่	ตัวอ่อน	ตักแต้	ตัวเต็มวัย
--------------------------	-----	---------	--------	------------

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของพืชผักและพืชเส้นใย ระบาดมากในฤดูแล้ง ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบ ทำให้ใบหงิกงอและเหี่ยวแห้ง ต้นแคระแกรน นอกจากนี้ยังเป็นพาหะนำเชื้อไวรัสของพืชหลายชนิด

การป้องกันกำจัด

- ◆ ใช้คาร์โบซัลเฟน (พอสซ์ 20% EC) อัตรา 50-75 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด (คองฟิดอร์ 100 เอสแอล 10% SL) อัตรา 40 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโปรนิล (แอสเซ็นด์ 5% SC) อัตรา 40 มล./น้ำ 20 ลิตร

ตัวอ่อน

ตัวเต็มวัย

ตัวเต็มวัย

ระยะการเจริญเติบโตของแมลงหวี่ขาวยาสูบ

ลักษณะการทำลายของแมลงหวี่ขาวยาสูบ

เพลี้ยไฟฝ้าย (cotton thrips)

1 - 1.2 มม.

Thrips palmi Karny

วงศ์ : Thripidae

อันดับ : Thysanoptera

ชื่อสามัญอื่น : ตัวกินสี เพลี้ยไฟยาสูบ

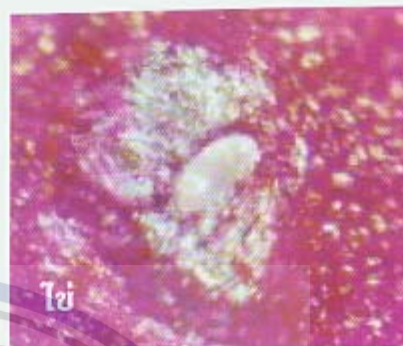
วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช	ไข่	ตัวอ่อน	ดักแด้	ตัวเต็มวัย
--------------------------	-----	---------	--------	------------

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของพืชผัก พืชไร่ และไม้ดอกหลายชนิด ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากพืช ทำให้เกิดรอยดำหรือรอยแผลสีน้ำตาล ทำให้ใบแห้ง ยอด ดอก และตาอ่อนไม่เจริญเติบโตในระยะพืชขาดน้ำอาจทำให้พืชตายได้

การป้องกันกำจัด

- ◆ รองกันหลุมด้วย คาร์โบฟูราน (ฟูราดาน 3% G) อัตรา 5 กรัม/หลุม
- ◆ ติดกับดักกาวเหนียวสีฟ้า จำนวน 80 กีบดัก/ไร่
- ◆ ใช้คาร์โบซัลแฟน (พอสซ์ 20% EC) อัตรา 50 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือ เมธิโอคาร์บ (เมซูโรล 50 ดับบลิวพี 50% WP) อัตรา 30 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรืออิมิดาโคลพริด (คองฟิดอร์ 100 เอสแอล 10% SL) อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร

ไข่

ตัวอ่อน

ดักแด้

ตัวเต็มวัย

ระยะการเจริญเติบโตของเพลี้ยไฟฝ้าย

ลักษณะการทำลายของเพลี้ยไฟฝ้ายในแตงโม

เพลี้ยอ่อนฝ้าย (cotton aphid)

1 - 3 มม.

Aphis gossypii Glover

วงศ์ : Aphididae

อันดับ : Homoptera

ชื่อสามัญอื่น : -

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช	ตัวอ่อน	ตัวเต็มวัย
--------------------------	---------	------------

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญของพืชผัก พืชไร่ และไม้ผลหลายชนิด ดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบและยอด ทำให้ต้นพืชชะงักการเจริญเติบโต เพลี้ยอ่อนถ่ายมูลเป็นน้ำหวานทำให้ราดำเข้าทำลายซ้ำ และเป็นพาหุนำเชื้อไวรัสโรคใบหงิกในฝ้ายซึ่งเป็นโรคที่ทำให้เกิดความเสียหายร้ายแรงที่สุด

การป้องกันกำจัด

- ◆ ใช้อิมิดาโคลพริด (คอนฟิเตอร์ 100 เอสแอล 10% EC) อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือฟิโปรนิล (แอสเซ็นด์ 5% SC) อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือคาร์โบซัลเฟน (พอสซ์ 20% EC) อัตรา 50 มล./น้ำ 20 ลิตร

ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยของเพลี้ยอ่อนฝ้าย

ลักษณะการทำลายของเพลี้ยอ่อนฝ้าย

หนอนกระทู้หอม (beet armyworm)

20 - 25 มม.

20 - 25 มม.

Spodoptera exigua (Hubner)

วงศ์ : Noctuidae

อันดับ : Lepidoptera

ชื่อสามัญอื่น : หนอนหลอด หนอนหอม

หนอนหนึ่งเหนียว

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช	ไข่	หนอน	ดักแด้	ตัวเต็มวัย
--------------------------	-----	------	--------	------------

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของพืชเศรษฐกิจหลายชนิด กัดกินใบ ดอก ผล หรือเจาะฝักเข้าไปกัดกินเมล็ดภายใน ระบาดในระยะต้นอ่อน ดอก และติดฝัก ทำให้ผลผลิตเสียหาย

การป้องกันกำจัด

- ◆ หมั่นตรวจแปลง ถ้าพบหนอนไม่มากให้เก็บทำลาย
- ◆ ถ้าพบหนอนมากกว่า 1 ตัว/ต้น หรือพบใบถูกทำลายตั้งแต่ 10% ให้ใช้บีที (เซนทารี) อัตรา 60-80 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือ ไตรฟลูเบนซูรอน (ดิมิลิน 25% WP) อัตรา 30-40 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือ ไตรฟลูมูรอน (อัลซิสติน 25% WP) อัตรา 30-40 มล./น้ำ 20 ลิตร

ไข่

หนอน

ดักแด้

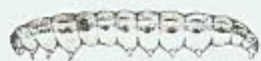
ตัวเต็มวัย

ระยะการเจริญเติบโตของหนอนกระทู้

หนอนกระทู้หอมกำลังกัดกินใบพืช

หนอนกระทู้ผัก (common cutworm)

30 - 40 มม.

30 - 40 มม.

Spodoptera litura (Fabricius)

วงศ์ : Noctuidae

อันดับ : Lepidoptera

ชื่อสามัญอื่น : หนอนกระทู้ยาสูบ

หนอนกระทู้ฝ้าย หนอนเผือก

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช

ไข่

หนอน

ดักแด้

ตัวเต็มวัย

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของพืชเศรษฐกิจหลายชนิด หนอนเมื่อฟักออกจากไข่จะอยู่รวมกลุ่มกันกัดแทะผิวใบ เมื่อหนอนโตจะแยกออกจากกลุ่มกัดกินใบพืช ดอก ผลอ่อน

การป้องกันกำจัด

- ◆ หมั่นตรวจแปลง พบกลุ่มไข่หรือหนอนให้เก็บทำลาย
- ◆ ถ้าพบหนอนมากกว่า 1 ตัว/ต้น หรือพบใบถูกทำลายตั้งแต่ 10% ให้ใช้บีที (เซนทารี) อัตรา 40-80 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือ คลอร์ฟิโนเพอร์ (แรมเพจ 10% SC) อัตรา 20-40 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือสปิโนแซด (ซัคเซส 120 เอสซี 12% SC) อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร

ไข่

หนอน

ดักแด้

ตัวเต็มวัย

ระยะการเจริญเติบโตของหนอนกระทู้ผัก

หนอนกระทู้ผักวัย 1 อยู่รวมกลุ่มกัดแทะผิวใบพืช

แมลงวันแตง (melon fly)

10 มม.

Bactrocera cucurbitae (Coquillett)

วงศ์ : Tephritidae

อันดับ : Diptera

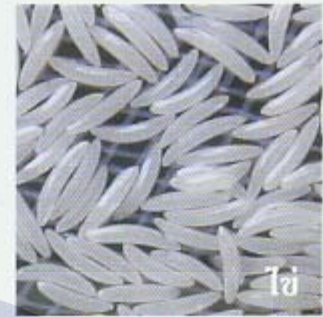
ชื่อสามัญอื่น :

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช	ไข่	หนอน	ดักแด้	ตัวเต็มวัย
--------------------------	-----	------	--------	------------

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของพืชตระกูลแตง ตัวเต็มวัยวางไข่ในผล หนอนกัดกินอยู่ภายในผลเมื่อโตเต็มที่จะออกมาเข้าดักแด้ในดิน การป้องกันกำจัด

- ◆ รักษาความสะอาดในแปลง เก็บผลที่ถูกแมลงวันแตงเข้าทำลายหรือเน่า เมาหรือฝังกลบ
- ◆ ห่อผลเพื่อป้องกันการวางไข่ของแมลงวันแตง
- ◆ ถ้าพบแมลงวันแตงมากให้พ่นไพรพีนีฟอส 50% EC อัตรา 75 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือ ไตรอะซิฟอส 40% EC อัตรา 20-30 มล./น้ำ 20 ลิตร

ไข่

หนอน

ดักแด้

ตัวเต็มวัย

ระยะการเจริญเติบโตของแมลงวันแตง

ลักษณะการทำลายของแมลงวันแตง

เพลี้ยไฟฝ้าย (cotton thrips)

1 - 1.2 มม.

Thrips palmi Karny

วงศ์ : Thripidae

อันดับ : Thysanoptera

ชื่อสามัญอื่น : ตัวกินสี เพลี้ยไฟยาสูบ

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช

ไข่

ตัวอ่อน

ดักแด้

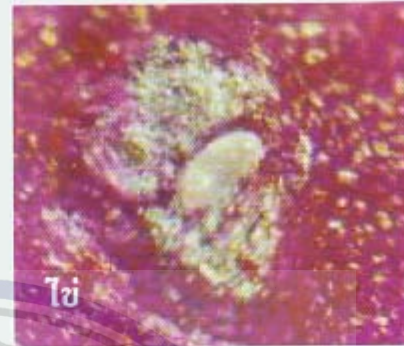
ตัวเต็มวัย

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของพืชผัก พืชไร่ และไม้ดอกหลายชนิด ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากพืช ทำให้เกิดรอยดำนหรือรอยแผลสีน้ำตาล ทำให้ใบแห้ง ยอด ดอก และตาอ่อนไม่เจริญเติบโตระยะที่พืชขาดน้ำอาจทำให้พืชตายได้

การป้องกันกำจัด

- ♦ ถ้าพบระบาดที่ยอด และผลอ่อนถูกทำลาย 5-10% ใช้ อิมิดาโคลพริด (แอ็ดไมร์ 050 อีซี 5% EC) อัตรา 40 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือฟิโปรนิล (แอสเซ็นด์ 5% SC) อัตรา 10 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือคาร์โบซัลแฟน (พอสซ์ 20% EC) อัตรา 50 มล./น้ำ 20 ลิตร

ไข่

ตัวอ่อน

ดักแด้

ตัวเต็มวัย

ระยะการเจริญเติบโตของเพลี้ยไฟฝ้าย

เพลี้ยไฟฝ้ายกำลังลงทำลายดอกมะเขือเปราะ

เพลี้ยไฟพริก (chilli thrips)

1 - 1.2 มม.

Scirtothrips dorsalis Hood

วงศ์ : Thripidae

อันดับ : Thysanoptera

ชื่อสามัญอื่น : -

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช

ไข่

ตัวอ่อน

ดักแด้

ตัวเต็มวัย

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของพืชผักและไม้ผลหลายชนิด ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากยอด ใบอ่อน ตาดอก และดอก ทำให้ใบหรือยอดอ่อนหงิก ขอบใบหงิกหรือม้วนงอขึ้นด้านบน ถ้าเกิดกับดอก ทำให้ดอกร่วงไม่ติดผล

การป้องกันกำจัด

- ◆ ถ้าพบมากกว่า 5 ตัว/ยอด ใช้คาร์บาริล (เซฟวิน 85 ดับบลิวพี 85% WP) อัตรา 20-30 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือ โพรไทโอฟอส (โตกูโรฮอน 50% EC) อัตรา 20-30 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือเมทีโอคาร์บ (เมซูโรล 50 ดับบลิวพี 50% WP) อัตรา 20-30 กรัม/น้ำ 20 ลิตร

ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยของเพลี้ยไฟพริก

อาการใบหงิกจากการทำลายของเพลี้ยไฟพริก

อาการผลหงิกจากการทำลายของเพลี้ยไฟพริก

เพลี้ยอ่อนลูกท้อ (peach aphid)

2.0 มม.

Myzus persicae Sulzer

วงศ์ : Aphididae

อันดับ : Homoptera

ชื่อสามัญอื่น : -

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช

ตัวอ่อน

ตัวเต็มวัย

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของพืชผัก พืชไร่ และไม้ผลหลายชนิด ดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบและยอด ทำให้ต้นพืชชะงักการเจริญเติบโต เป็นพาหะนำเชื้อไวรัสในพืชหลายชนิด

การป้องกันกำจัด

- ♦ ถ้าพบเพลี้ยอ่อนลูกท้อมีความหนาแน่น 10-20% ของพื้นที่ใบทั้งต้นจากจำนวน 10% ของต้นทั้งหมด ให้พ่นอิมิดาโคลพริด (คอนฟิดอร์ 100 เอสแอล 10% SL) อัตรา 10 มล./น้ำ 20 ลิตร

ลักษณะตัวอ่อนเพลี้ยอ่อนลูกท้อ

ลักษณะการลงทำลายของเพลี้ยอ่อนลูกท้อบนใบพริก

เพลี้ยจักจั่นฝ้าย (cotton leafhopper)

1 - 3 มม.

Amrasca biguttula (Ishida)

วงศ์ : Cicadellidae

อันดับ : Homoptera

ชื่อสามัญอื่น : -

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช	ไข่	ตัวอ่อน	ตัวเต็มวัย
--------------------------	-----	---------	------------

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของพืชตระกูลมะเขือและพืชตระกูลถั่ว ได้แก่ ตัวเหลือง ตัวเขียว และตัวลิสง ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากได้ใบ ทำให้ขอบใบงุ้มลง หงิกงอ ใบเหลืองด่าง เหี่ยวแห้ง และร่วงไปในที่สุด ถ้าระบาดในระยะเจริญพันธุ์ ตัวจะไม่ออกดอกหรือติดฝัก ผลผลิตลดลง มากกว่า 30%

การป้องกันกำจัด

- ♦ ถ้าพบตัวอ่อนเพลี้ยจักจั่นฝ้ายมากกว่า 1 ตัว/ใบ ให้ใช้ไบเฟนทริน (เทลสตาร์ 10% EC) อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือ ฟลูไซโคลซูรอน (แอนดาลิน 25% EC) อัตรา 10 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือไซเพอร์เมทริน / โฟซาโลน (พาร์ซอน 6.25% / 22.5% EC) อัตรา 40 มล./น้ำ 20 ลิตร

ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยของเพลี้ยจักจั่นฝ้าย

ลักษณะการทำลายของเพลี้ยจักจั่นฝ้าย

แมลงหวี่ขาวยาสูบ (tobacco whitefly)

1-3 มม.

Bemisia tabaci (Gennadius)

วงศ์ : Aleyrodidae

อันดับ : Homoptera

ชื่อสามัญอื่น : -

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช

ไข่

ตัวอ่อน

ดักแด้

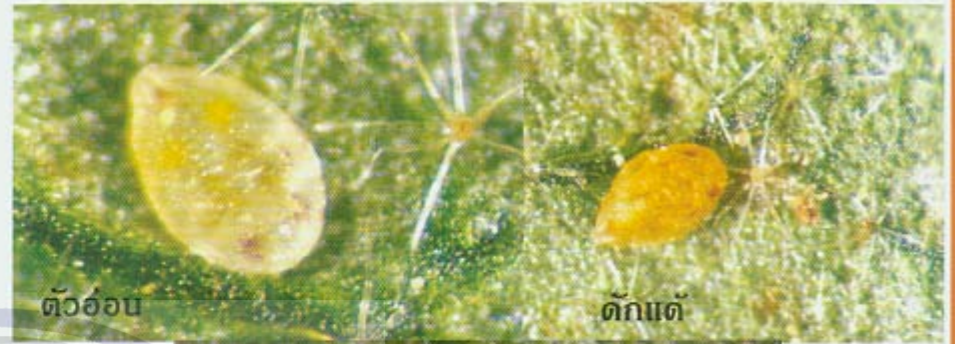
ตัวเต็มวัย

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญของพืชผักและพืชเส้นใย ระบาดมากในฤดูแล้ง ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบ ทำให้ใบหงิกงอและเหี่ยวแห้ง ต้นแคระแกรน นอกจากนี้ยังเป็นพาหะนำเชื้อไวรัสของพืชหลายชนิด

การป้องกันกำจัด

- ◆ ใช้คาร์โบซัลแฟน (พอสซ์. 25% EC) อัตรา 50-75 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด (คอนฟิคอร์ 100 เอสแอล 10% SL) อัตรา 40 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือฟิโปรนิล (แอสเซ็นด์ 5% SC) อัตรา 40 มล./น้ำ 20 ลิตร

ตัวอ่อน

ดักแด้

ตัวเต็มวัย

ระยะการเจริญเติบโตของแมลงหวี่ขาวยาสูบ

ลักษณะการทำลายของแมลงหวี่ขาวยาสูบบนใบพริก

หนอนกระทู้ผัก (common cutworm)

30 - 40 มม.

30 - 40 มม.

Spodoptera litura (Fabricius)

วงศ์ : Noctuidae

อันดับ : Lepidoptera

ชื่อสามัญอื่น : หนอนกระทู้ยาสูบ

หนอนกระทู้ฝ้าย หนอนเผือก

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช

ไข่

หนอน

ดักแด้

ตัวเต็มวัย

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของพืชเศรษฐกิจหลายชนิด หนอนเมื่อฟักออกจากไข่จะอยู่รวมกลุ่มกันกัดแทะผิวใบ เมื่อหนอนโตจะแยกออกจากกลุ่มกัดกินใบพืช ดอก และฝักอ่อน

การป้องกันกำจัด

- ◆ หมั่นตรวจแปลง เก็บทำลายกลุ่มไข่หรือหนอน
- ◆ ถ้าพบหนอนมากกว่า 1 ตัว/ต้น หรือพบใบถูกทำลายตั้งแต่ 30% ให้ใช้บีที (เซนทารี) อัตรา 40-80 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือ คลอร์ฟิโนเพอร์ (แรมเพจ 10% SC) อัตรา 20-40 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือสปีโนแซด (ซัคเซส 120 เอสซี 12% SC) อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร

ไข่

หนอน

ดักแด้

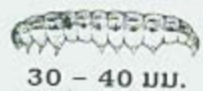
ตัวเต็มวัย

ระยะการเจริญเติบโตของหนอนกระทู้ผัก

หนอนกระทู้ผัก
กัดกินใบพริก

หนอนเจาะผลมะเขือ (egg-plant fruitborer)

30 - 40 มม.

30 - 40 มม.

Leucinodes orbonalis Guenee

วงศ์ : Pyralidae

อันดับ : Lepidoptera

ชื่อสามัญอื่น : หนอนเจาะยอดมะเขือ

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช

ไข่

หนอน

ดักแด้

ตัวเต็มวัย

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

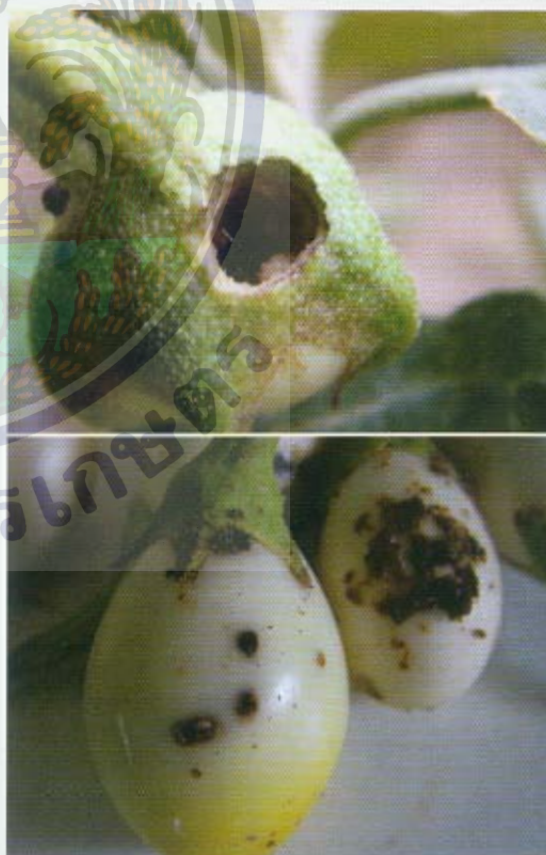
ศัตรูสำคัญของพืชตระกูลมะเขือ ในระยะพืชกำลังเจริญเติบโต หนอนจะเจาะเข้าไปกินภายในลำต้นสูงจากยอดประมาณ 10 ซม. ทำให้ยอดเหี่ยวเวลาแดดจัด ในระยะติดผลหนอนจะเจาะผลเข้าไปกินภายใน

การป้องกันกำจัด

- ◆ หมั่นตรวจแปลง เก็บยอดและผลที่ถูกทำลายทิ้ง
- ◆ ถ้าพบยอดเหี่ยว 3-5% หรือผลอ่อนถูกทำลาย 5-10% ให้ใช้ เบตาไซฟลูทริน (โฟลิเทค 025 อีซี 2.5% EC) อัตรา 80 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือ ซีตาไซเฟอร์เมทริน (พีวเรีย 18% EC) อัตรา 30 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือโพรไทโอฟอส (โตกูโรออน 50% EC) อัตรา 50 มล./น้ำ 20 ลิตร

ลักษณะของหนอนเจาะผลมะเขือ

ลักษณะการทำลาย
ของหนอนเจาะผล
มะเขือ

หนอนเจาะสมอฝ้าย (cotton bollworm)

10 - 40 มม.

30 - 40 มม.

Helicoverpa armigera (Hubner)

วงศ์ : Noctuidae

อันดับ : Lepidoptera

ชื่อสามัญอื่น : หนอนเจาะสมออเมริกัน

หนอนเจาะฝักข้าวโพด หนอนเจาะผลมะเขือเทศ

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช

ไข่

หนอน

ดักแด้

ตัวเต็มวัย

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของพืชฝัก ฝักไร่และไม้ผลหลายชนิด กัดกินใบ ดอก หรือเจาะฝัก หนอนกัดกินทุกส่วนของต้นพืชทำให้เกิดความเสียหายมากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ หนอนขนาดใหญ่ (วัย 4-5) มีความต้านทานต่อสารฆ่าแมลงสูง

การป้องกันกำจัด

- ◆ หมั่นตรวจแปลง เก็บทำลายกลุ่มไข่หรือหนอน
- ◆ ถ้าพบหนอนมากกว่า 1 ตัว/ต้น ให้ใช้บีที (เซนทารี) อัตรา 80 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือ เบตาไซฟลูทริน (โฟลิเทค 025 อีซี 2.5% EC) อัตรา 20-30 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือเดลทาเมทริน (เดซิส 3 3% EC) อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร

ไข่

หนอน

ตัวเต็มวัย

ระยะการเจริญเติบโตของหนอนเจาะสมอฝ้าย

ลักษณะการทำลายของหนอนเจาะสมอฝ้าย

แมลงวันพริก (Solanum fruit fly)

10 มม.

Bactrocera latifrons (Hendel)

วงศ์ : Tephritidae

อันดับ : Diptera

ชื่อสามัญอื่น : หนอนดัด หนอนน้ำปลา

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช

ไข่

หนอน

ดักแด้

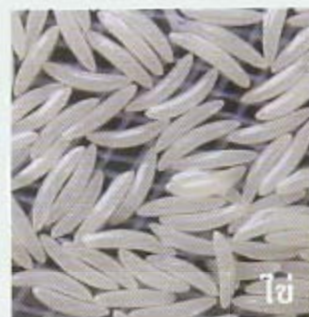
ตัวเต็มวัย

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของพริกและพืชตระกูลมะเขือ ตัวเต็มวัยวางไข่ในระยะพริกเปลี่ยนสี หรือผลใกล้สุก หนอนกัดกินอยู่ภายในผลเมื่อโตเต็มที่จะออกมาเข้าดักแด้ในดิน

การป้องกันกำจัด

- ◆ รักษาความสะอาดในแปลง เก็บผลที่ถูกแมลงวันพริกเข้าทำลายหรือเน่า เมาหรือฝังกลบ
- ◆ ถ้าพบแมลงวันพริกทำลาย 5% ให้พ่นน้ำมันปิโตรเลียม 67% EC อัตรา 60 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือสะเดาไทย 111 0.1% Aza อัตรา 100 มล./น้ำ 20 ลิตร

ไข่

หนอน

ดักแด้

ตัวเต็มวัย

ระยะการเจริญเติบโตของแมลงวันพริก

ลักษณะการทำลายของแมลงวันพริก

ไรชาวพริก (broad mite)

0.17 - 0.20 มม.

Polyphagotarsonemus latus Banks

วงศ์ : Tarsonemidae

อันดับย่อย : Actinedida

อันดับ : Acariformes

ชื่อสามัญอื่น : -

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช	ไข่	ตัวอ่อน	ตัวเต็มวัย
--------------------------	-----	---------	------------

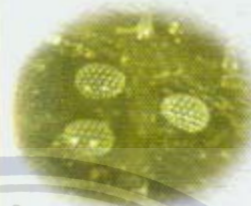
ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของพริก ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบอ่อนและยอดอ่อนที่แตกใหม่ ทำให้ใบม้วนงอลง ผิวใบหนาแข็งเปราะ หลังใบมีสีน้ำตาลหรือเขียวเข้ม ถ้าทำลายยอด ยอดอ่อนแตกเป็นฝอยและชะงักการเจริญ ถ้าทำลายดอก กลีบดอกบิด ดอกแคระแกรน ถ้าทำลายผล ผลเป็นขี้กลาก ถ้าระบาดรุนแรงทำให้ต้นตายได้

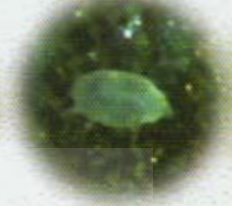
การป้องกันกำจัด

- ◆ ถ้าพบการระบาด ให้พ่นกำมะถัน 80% WP อัตรา 60-80 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือ อามีทราซ (โมแทค 20% EC) อัตรา 40-60 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือฟิโปรนิล (แอสเซ็นด์ 5% SC) อัตรา 10-20 มล./น้ำ 20 ลิตร

ไข่

ตัวอ่อน

ตัวเต็มวัย

ระยะการเจริญเติบโตของไรชาวพริก

อาการใบหงิกจากการทำลายของไรชาวพริก

อาการยอดอ่อนแตกฝอยจากการทำลายของไรชาวพริก

เพลี้ยไฟฝ้าย (cotton thrips)

1 - 1.2 มม.

Thrips palmi Karny

วงศ์ : Thripidae

อันดับ : Thysanoptera

ชื่อสามัญอื่น : ตัวกินสี เพลี้ยไฟยาสูบ

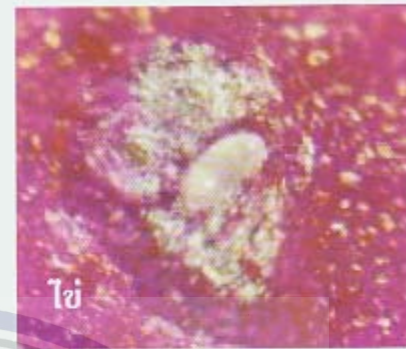
วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช	ไข่	ตัวอ่อน	ดักแด้	ตัวเต็มวัย
--------------------------	-----	---------	--------	------------

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของพืชผัก พืชไร่ และไม้ดอกหลายชนิด ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากพืช ทำให้เกิดรอยดำหรือรอยแผลสีน้ำตาล ทำให้ใบแห้ง ยอด ดอก และตาอ่อนไม่เจริญเติบโตระยะที่พืชขาดน้ำอาจทำให้พืชตายได้

การป้องกันกำจัด

- ♦ ถ้าพบระบาดที่ยอด และผลอ่อนถูกทำลาย 5-10% ให้ใช้ อิมิดาโคลพริด (แอ็ดไมร์ 050 อีซี 5% EC) อัตรา 40 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือฟิโปรนิล (แอสเซ็นด์ 5% SC) อัตรา 10 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือคาร์โบซัลเฟน (พอสซ์ 20% EC) อัตรา 50 มล./น้ำ 20 ลิตร

ระยะการเจริญเติบโตของเพลี้ยไฟฝ้าย

ลักษณะการทำลายของเพลี้ยไฟฝ้าย

เพลี้ยอ่อนดำ (common black aphid)

0.8-2.0 มม.

Aphis craccivora (Koch)

วงศ์ : Aphididae

อันดับ : Homoptera

ชื่อสามัญอื่น : เพลี้ยอ่อนถั่วเหลือง
เพลี้ยอ่อนถั่ว

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช

ตัวอ่อน

ตัวเต็มวัย

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของพืชตระกูลถั่ว ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงที่ใบอ่อน ยอดอ่อน ช่อดอก และฝักอ่อน และจะถ่ายมูลที่เป็นน้ำหวานเป็นเหตุให้เชื้อราดำเข้าทำลายซ้ำ ทำให้ต้นถั่วสังเคราะห์แสงได้น้อย พืชชะงักการเจริญเติบโต แคร่แกรน ช่อดอกร่วง ฝักอ่อนบิดเบี้ยว เมล็ดลีบ ผลผลิตเสียหายและอาจลดลงมากกว่า 30%

การป้องกันกำจัด

- ♦ ถ้าพบการระบาด ใช้ไตรอะเซฟอส (ฮอสตาริออน 40 อีซี 40% EC) อัตรา 40 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์โบซัลแฟน (พอสซ์ 20% EC) อัตรา 50 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือแลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน (คาราเต้ 2.5 อีซี 2.5% EC) อัตรา 10 มล./น้ำ 20 ลิตร

เพลี้ยอ่อนถั่ว

ลักษณะของเพลี้ยอ่อนที่จับกลุ่มทำลายพืช

ลักษณะการทำลายของเพลี้ยอ่อนบนฝักถั่ว

หนอนกระทู้หอม (beet armyworm)

20 - 25 มม.

20 - 25 มม.

Spodoptera exigua (Hubner)

วงศ์ : Noctuidae

อันดับ : Lepidoptera

ชื่อสามัญอื่น : หนอนหลอด หนอนหอม

หนอนหนังเหนียว

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช

ไข่

หนอน

ดักแด้

ตัวเต็มวัย

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของพืชเศรษฐกิจหลายชนิด กัดกินใบ ดอก ผล หรือเจาะฝักเข้าไปกัดกินเมล็ดภายใน ระบาดในระยะต้นอ่อน ดอก และติดฝัก ทำให้ผลผลิตเสียหายทั้งหมด

การป้องกันกำจัด

- ◆ หมั่นตรวจแปลง ถ้าพบหนอนไม่มากเก็บทำลาย
- ◆ ถ้าพบหนอนมากกว่า 1 ตัว/ต้น หรือพบใบถูกทำลาย 10% ให้ใช้บีที (เซนทารี) อัตรา 60-80 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือ ไโดฟลูเบนซูรอน (ดิมิลิน 25% WP) อัตรา 30-40 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือ ไตรฟลูมูรอน (อัลซิสติน 25% WP) อัตรา 30-40 มล./น้ำ 20 ลิตร

ไข่

หนอน

ดักแด้

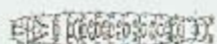
ตัวเต็มวัย

ระยะการเจริญเติบโตของหนอนกระทู้หอม

ลักษณะการทำลายของหนอนกระทู้หอมบนฝักถั่ว

หนอนเจาะฝักลายจุด (bean pod borer)

15-50 มม.

20-25 มม.

Maruca testulalis (Geyor)

วงศ์ : Pyralidae

อันดับ : Lepidoptera

ชื่อสามัญอื่น : หนอนเจาะฝักถั่วเขียว

หนอนเจาะฝักถั่วมาธูค่า

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช	ไข่	หนอน	ดักแด้	ตัวเต็มวัย
--------------------------	-----	------	--------	------------

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของพืชตระกูลถั่ว ทำลายพืชในระยะออกดอก จนถึงระยะฝักติดเมล็ด โดยชักใยให้ดอกหรือฝักติดกันเป็นกลุ่ม แล้วกัดกินอยู่ภายใน หรือเจาะฝักเข้าไปกัดกินเมล็ด ทำให้ดอกร่วงและผลผลิตเสียหาย

การป้องกันกำจัด

- ♦ ถ้าพบหนอนในดอกประมาณ 20% ให้ใช้ไซเพอร์เมทริน/โพซาโลน (พาร์ซอน 6.25%/22.5% EC) อัตรา 40-60 มล./น้ำ 20 ลิตร

ลักษณะการทำลายของหนอนเจาะฝักลายจุด

หนอนผีเสื้อสีน้ำเงิน (lucerne blue butterfly)

20 มม.

Lampides boeticus (Linnaeus)

วงศ์ : Lycaenidae

อันดับ : Lepidoptera

ชื่อสามัญอื่น : ผีเสื้อหนอนปลิง

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช

ไข่

หนอน

ดักแด้

ตัวเต็มวัย

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของพืชตระกูลถั่ว ตัวหนอนที่มีขนาดใหญ่จะเจาะเข้าไปกัดกินภายในฝัก ทำให้ผลผลิตเสียหาย

การป้องกันกำจัด

- ♦ ถ้าพบหนอนในดอกประมาณ 20% ให้ใช้ไซเพอร์เมทริน/โพซาโลน (พาร์ซอน 6.25%/22.5% EC) อัตรา 40-60 มล./น้ำ 20 ลิตร

ไข่

หนอน

ตัวเต็มวัย

ระยะการเจริญเติบโตของหนอนผีเสื้อสีน้ำเงิน

ลักษณะการทำลายของหนอนผีเสื้อสีน้ำเงิน

หนอนแมลงวันเจาะต้นถั่ว (bean fly)

2.2 - 2.5 มม.

Ophiomyia phaseoli Tryon

วงศ์ : Agromyzidae

อันดับ : Diptera

ชื่อสามัญอื่น : หนอนแมลงวันเจาะโคน

ต้นถั่ว หนอนเจาะโคนถั่วถั่ว

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช	ไข่	หนอน	ดักแด้	ตัวเต็มวัย
--------------------------	-----	------	--------	------------

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ พืชตระกูลถั่ว หนอนกัดกินเนื้อเยื่อของใบ และ
 ทำทางเดินลงไปตามก้านใบจนถึงบริเวณโคนต้น ถั่วที่ถูกทำลาย
 อาจตายได้หรือชะงักการเจริญเติบโต เนื้อเยื่อที่ถูกทำลายมัก
 เกิดโรคโคนและรากเน่า และโรคเหี่ยวเข้าทำลายซ้ำ

การป้องกันกำจัด

- ◆ ใช้พันธุ์ต้านทาน
- ◆ คลุกเมล็ดด้วยคาร์โบซัลเฟน (พอสซ์ 25 เอสที 25%ST) อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร
- ◆ รองก้นหลุมด้วยคาร์โบฟูราน (ฟูราดาน 3%G) อัตรา 5 กรัมหลุม

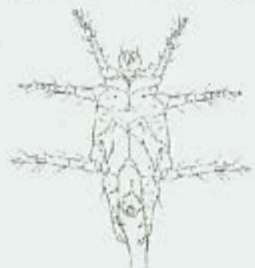

ระยะการเจริญเติบโตของหนอนแมลงวันเจาะลำต้นถั่ว

ลักษณะการทำลาย
ของหนอนแมลงวัน
เจาะลำต้นถั่ว

ไรชาวพริก (broad mite)

0.17 - 0.20 มม.

Polyphagotarsonemus latus Banks

วงศ์ : Tarsonemidae

อันดับย่อย : Actinedida

อันดับ : Acariformes

ชื่อสามัญอื่น : -

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช

ไข่

ตัวอ่อน

ตัวเต็มวัย

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของพริก ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบอ่อนและยอดอ่อนที่แตกใหม่ ทำให้ใบม้วนงอลง ผิวใบหนาแข็งเปราะ หลังใบมีสีน้ำตาลหรือเขียวเข้ม ถ้าทำลายยอดยอดอ่อนแตกเป็นฝอยและชะงักการเจริญ ถ้าทำลายดอกกลีบดอกบิด ดอกแคระแกรน ถ้าระบาดรุนแรงทำให้ต้นตายได้

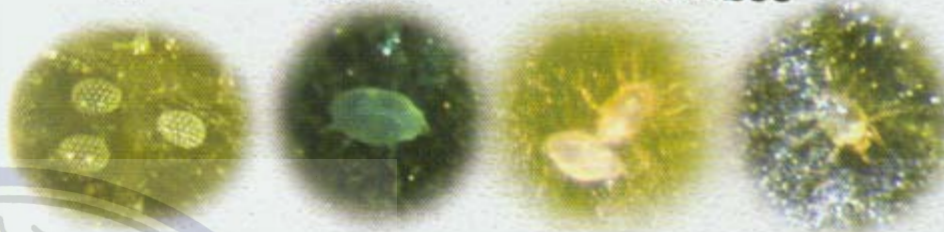
การป้องกันกำจัด

- ♦ ถ้าพบการระบาด ให้พ่นกำมะถัน 80% WP อัตรา 60-80 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือ อามีทราซ (ไมแทค 20% EC) อัตรา 40-60 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือฟิโปรนิล (แอสเซินด์ 5% SC) อัตรา 10-20 มล./น้ำ 20 ลิตร

ไข่

ตัวอ่อน

ตัวเต็มวัย

ระยะการเจริญเติบโตของไรชาวพริก

ลักษณะการทำลายของไรชาวพริกบนใบแก้วเขียว

เพลี้ยไฟหอม (onion thrips)

1 - 1.2 มม.

Thrips tabaci Lindeman

วงศ์ : Thripidae

อันดับ : Thysanoptera

ชื่อสามัญอื่น : -

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช

ไข่

ตัวอ่อน

ตัวเต็มวัย

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของผักหลายชนิดโดยเฉพาะหน่อไม้ฝรั่ง ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากปลายหน่อ กาบใบ และใบ ทำให้หน่อไม้ฝรั่งแคระแกรน ปลายหน่อเหลืองซีด กาบใบที่หุ้มบริเวณลำต้นมีสีน้ำตาล และแสดงอาการเหี่ยว

การป้องกันกำจัด

- ♦ ถ้าพบการระบาด ใช้คาร์โบซัลเฟน (พอสซ์ 20% EC) อัตรา 50 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือเมธิโอคาร์บ (เมซูโรล 50 ดับบลิวพี 50% WP) อัตรา 30 กรัม/น้ำ 20 ลิตร

ตัวอ่อน

ตัวเต็มวัย

ระยะการเจริญเติบโตของเพลี้ยไฟหอม

ลักษณะการทำลายของเพลี้ยไฟหอมในหน่อไม้ฝรั่ง

เพลี้ยอ่อนฝ้าย (cotton aphid)

1 - 3 มม.

Aphis gossypii Glover

วงศ์ : Aphididae

อันดับ : Homoptera

ชื่อสามัญอื่น : -

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช

ตัวอ่อน

ตัวเต็มวัย

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของพืชผัก พืชไร่และไม้ผลหลายชนิด ดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบและยอด ทำให้ต้นพืชชะงักการเจริญเติบโต เพลี้ยอ่อนถ่ายมูลเป็นน้ำหวานทำให้เชื้อราดำเข้าทำลายซ้ำ ทำให้การสังเคราะห์แสงลดลงและผลผลิตตกปรกไม่มีคุณภาพ นอกจากนี้ยังเป็นพาหะนำเชื้อไวรัสโรคพืชหลายชนิด

การป้องกันกำจัด

- ◆ ถ้าพบการระบาดใช้ฟิโปรนิล (แอสเซนดี 5% SC) อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร หรืออิมิดาโคลพริด (คองฟิดอร์ 100 เอสแอล 10% SL) อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือคาร์โบซัลแฟน (พอสซ์ 20% EC) อัตรา 50 มล./น้ำ 20 ลิตร

ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยของเพลี้ยอ่อนฝ้าย

ลักษณะการทำลายของเพลี้ยอ่อนฝ้ายในกระเจี๊ยบเขียว

เพลี้ยจักจั่นฝ้าย (cotton leafhopper)

1 - 3 มม.

Amrasca biguttula (Ishida)

วงศ์ : Cicadellidae

อันดับ : Homoptera

ชื่อสามัญอื่น : -

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช

ไข่

ตัวอ่อน

ตัวเต็มวัย

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของกระเจี๊ยบเขียว ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากใต้ใบ ทำให้ขอบใบงุ้มลง หึงงอ ใบเหลืองด่าง เหี่ยวแห้ง และร่วงไปในที่สุด

การป้องกันกำจัด

- ♦ ถ้าพบตัวอ่อนเพลี้ยจักจั่นฝ้ายมากกว่า 1 ตัว/ใบให้ใช้สารสกัดสะเดา (สะเดาไทย 111 0.1% Aza) อัตรา 200 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือ หรืออิมิดาโคลพริด (คอนฟิเตอร์ 100 เอสแอล 10% SL) อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือไทอะมีโทแซม (แอคทารา 25 ดับบลิวจี 25% WG) อัตรา 3 กรัม/น้ำ 20 ลิตร

ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยเพลี้ยจักจั่นฝ้ายกำลังลงทำลายใบกระเจี๊ยบเขียว

ลักษณะการทำลายของเพลี้ยจักจั่นฝ้ายในกระเจี๊ยบเขียว

เพลี้ยแป้ง (mealybug)

30มม.

Phenacoccus solani Ferris

วงศ์ : Pseudococcidae

อันดับ : Homoptera

ชื่อสามัญอื่น : -

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช	ไข่	ตัวอ่อน	ตัวเต็มวัย
--------------------------	-----	---------	------------

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากกิ่ง ยอดอ่อน ทำให้ใบหงิกงอ ถ้าทำลายผลอ่อน ทำให้ผลแคระแกรน เพลี้ยแป้งถ่ายมูลเป็นน้ำหวานทำให้เชื้อราดำเข้าทำลายซ้ำ ทำให้การสังเคราะห์แสงลดลง และผลผลิตเสียคุณภาพ

การป้องกันกำจัด

- ◆ ถ้าระบาดน้อย ตัดส่วนที่ถูกทำลายนำไปเผา หรือฝัง
- ◆ ใช้น้ำพ่น
- ◆ ถ้าพบระบาดให้ใช้ไทอะมีโทแซม (แอคทารา 25 ตับบลิวจี 25% WG) อัตรา 5 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือไดโนทีฟูแรน (สตาร์เกิล 10% WP) อัตรา 20 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือ คลอโรอะนิดีน (แดนท็อกซ์ 16% SG) อัตรา 20 กรัม/น้ำ 20 ลิตร

เพลี้ยแป้ง
ลงทำลาย
กระเจี๊ยบเขียว

อาการใบหงิกในกระเจี๊ยบเขียวจากการทำลายของเพลี้ยแป้ง

แมลงหวี่ขาวยาสูบ (tobacco whitefly)

1-3 มม.

Bemisia tabaci (Gennadius)

วงศ์ : Aleyrodidae

อันดับ : Homoptera

ชื่อสามัญอื่น : -

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช	ไข่	ตัวอ่อน	ดักแด้	ตัวเต็มวัย
--------------------------	-----	---------	--------	------------

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของกระเจี๊ยบเขียว ระบาดมากในฤดูแล้ง ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบ ทำให้ใบหงิกงอและเหี่ยวแห้ง ต้นแคระแกรน นอกจากนี้ยังเป็นพาหะนำเชื้อไวรัสของพืชหลายชนิด

การป้องกันกำจัด

- ◆ เมื่อพบการระบาดใช้บูโพรเฟนทิน (แอปพลอด 25% ดับบลิวพี 25%) อัตรา 10 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรืออิมิดาโคลพริด (คอนฟิเตอร์ 100 เอสแอล 10% SL) อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือคาร์โบซัลเฟน (พอสซ์ 25% EC) อัตรา 50 มล./น้ำ 20 ลิตร

ตัวอ่อน

ดักแด้

ตัวเต็มวัย

ระยะการเจริญเติบโตของแมลงหวี่ขาวยาสูบ

ลักษณะการทำลายของแมลงหวี่ขาวยาสูบบนใบกระเจี๊ยบเขียว

หนอนกระทู้หอม (beet armyworm)

2 - 2.5 ซม.

2 - 2.5 ซม.

Spodoptera exigua (Hubner)

วงศ์ : Noctuidae

อันดับ : Lepidoptera

ชื่อสามัญอื่น : หนอนหลอด หนอนหอม

หนอนหนึ่งเหนียว

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช

ไข่

หนอน

ดักแด้

ตัวเต็มวัย

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของพืชเศรษฐกิจหลายชนิด กัดกินใบ ยอด ดอก ผล หรือเจาะฝักเข้าไปกัดกินเมล็ดภายใน ระบาดในระยะต้นอ่อน ดอก และผล

การป้องกันกำจัด

- ◆ หมั่นตรวจแปลง ถ้าพบหนอนไม่มากให้เก็บทำลาย
- ◆ ถ้าพบหนอนมากกว่า 1 ตัว/ต้น ให้ใช้บีที (เซนทารี) อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือเทบูฟีโนไซด์ (มิมิค 20 เอฟ 20% F) อัตรา 10 มล./น้ำ 20 ลิตร

ไข่

หนอน

ดักแด้

ตัวเต็มวัย

ระยะการเจริญเติบโตของหนอนกระทู้หอม

ลักษณะการทำลายของหนอนกระทู้หอมในหน่อไม้ฝรั่ง

หนอนเจาะสมอฝ้าย (cotton bollworm)

Helicoverpa armigera (Hubner)

วงศ์ : Noctuidae

อันดับ : Lepidoptera

ชื่อสามัญอื่น : หนอนเจาะสมออเมริกัน

หนอนเจาะผลมะเขือเทศ

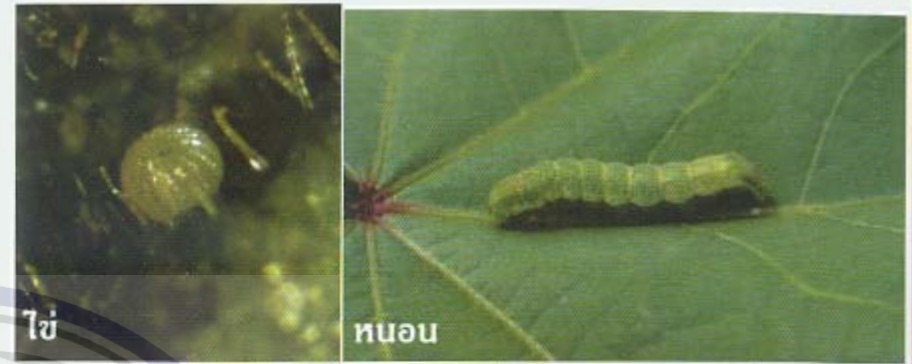
วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช	ไข่	หนอน	ดักแด้	ตัวเต็มวัย
--------------------------	-----	------	--------	------------

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของพืชผัก พืชไร่และไม้ผลหลายชนิด กัดกินใบ ดอก หรือเจาะฝัก หนอนกัดกินทุกส่วนของต้นพืชทำให้เกิดความเสียหายมากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ หนอนขนาดใหญ่ (วัย 4-5) มีความต้านทานต่อสารฆ่าแมลงสูง

การป้องกันกำจัด

- ◆ หมั่นตรวจแปลง พบกลุ่มไข่หรือหนอนเก็บทำลาย
- ◆ ถ้าพบหนอนมากกว่า 0.5 ตัว/ต้น ให้ใช้แลมบ์ด้าไซฮาโลทริน (คาราเต้ 2.5 อีซี 2.5% EC) อัตรา 15-20 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือไซเพอร์เมทริน (บาตอง 10% EC) อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือคลอร์ฟลูอาซอรอน (อาทาบรอน 5% EC) อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร

ระยะการเจริญเติบโตของหนอนเจาะสมอฝ้าย

หนอนเจาะสมอฝ้ายกำลังเจาะฝักกระเจียบเขียว

หนอนกระทู้ผัก (common cutworm)

30 - 40 มม.

30 - 40 มม.

Spodoptera litura (Fabricius)

วงศ์ : Noctuidae

อันดับ : Lepidoptera

ชื่อสามัญอื่น : หนอนกระทู้ยาสูบ

หนอนกระทู้ฝ้าย หนอนเผือก

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช	ไข่	หนอน	ดักแด้	ตัวเต็มวัย
--------------------------	-----	------	--------	------------

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของพืชเศรษฐกิจหลายชนิด หนอนเมื่อฟักออกจากไข่จะอยู่รวมกลุ่มกันกัดแทะผิวใบ เมื่อหนอนโตจะแยกออกจากกลุ่มกัดกินใบพืช ดอก และฝักอ่อน การป้องกันกำจัด

- ◆ หมั่นตรวจแปลง พบกลุ่มไข่หรือหนอนเก็บทำลาย
- ◆ ถ้าพบหนอนมากกว่า 1 ตัว/ต้นหรือพบใบถูกทำลายตั้งแต่ 10% ให้ใช้บีที (เซนต์ทาร์) อัตรา 40-80 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือ คลอร์ฟิโนเพอร์ (แรมเพจ 10% SC) อัตรา 20-40 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือสปิโนแซด (ซัคเซส 120 เอสซี 12% SC) อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร

ไข่

หนอน

ดักแด้

ตัวเต็มวัย

ระยะการเจริญเติบโตของหนอนกระทู้ผัก

หนอนกระทู้ผักกำลังลงทำลายยอดหน่อไม้ฝรั่ง

เพลี้ยไฟโหระพา (thrips)

1 - 1.2 มม.

Bathrips melanicornis (Shumsher)

วงศ์ : Thripidae

อันดับ : Thysanoptera

ชื่อสามัญอื่น : -

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช

ไข่

ตัวอ่อน

ตัวเต็มวัย

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของผักหลายชนิด ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากยอด ใบอ่อน ตาดอก และดอก ทำให้ใบหรือยอดอ่อนหงิก ขอบใบหงิกหรือม้วนงอขึ้นด้านบน ถ้าเกิดกับดอก ทำให้ดอกร่วงไม่ติดผล

การป้องกันกำจัด

- ♦ ถ้าพบการระบาดของเพลี้ยไฟโหระพาหลังแตกยอด และใบอ่อน ใช้ไวท์ออยล์ (ไวต์ออยล์ 67% EC) อัตรา 100 มล./น้ำ 20 ลิตร หรืออิมิดาโคลพริด (โพรวาโด 70% WG) อัตรา 2 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรืออิมาเม็กตินเบนโซเอต (โพรเคลม 1.92% EC) อัตรา 10 มล./น้ำ 20 ลิตร

ตัวเต็มวัยเพลี้ยไฟโหระพาบนใบโหระพา

อาการยอดเหลืองจากการทำลายของเพลี้ยไฟโหระพา

เพลี้ยอ่อนฝ้าย (cotton aphid)

1 - 3 มม.

Aphis gossypii Glover

วงศ์ : Aphididae

อันดับ : Homoptera

ชื่อสามัญอื่น : -

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช

ตัวอ่อน

ตัวเต็มวัย

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของพืชผัก พืชไร่ และไม้ผลหลายชนิด ดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบและยอด ทำให้ต้นพืชชะงักการเจริญเติบโต เป็นพาหะนำเชื้อไวรัสโรคพืชหลายชนิด

การป้องกันกำจัด

- ◆ ถ้าพบการระบาดใช้ฟิโปรนิล (แอสเซนด์ 5% SC) อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด (คอนฟิเตอร์ 100 เอสแอล 10% SL) อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือคาร์โบซัลเฟน (พอสซ์ 20% EC) อัตรา 50 มล./น้ำ 20 ลิตร

ตัวอ่อนเพลี้ยอ่อนฝ้ายกำลังลงทำลายใบโหระพา

อาการใบหงิกจากการทำลายของเพลี้ยอ่อนฝ้ายในโหระพา

เพลี้ยแป้ง (mealybug)

30µm.

Phenacoccus solani Ferris

วงศ์ : Pseudococcidae

อันดับ : Homoptera

ชื่อสามัญอื่น : -

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช

ไข่

ตัวอ่อน

ตัวเต็มวัย

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากกิ่ง ยอดอ่อน ทำให้ใบหงิกงอ ถ้าทำลายผลอ่อน ทำให้ผลแคะแกระน เพลี้ยแป้งถ่ายมูลเป็นน้ำหวานทำให้เชื้อราดำเข้าทำลายซ้ำ ทำให้การสังเคราะห์แสงลดลง และผลผลิตเสียคุณภาพ

การป้องกันกำจัด

- ◆ ถ้าระบาดน้อย ตัดส่วนที่ถูกทำลายนำไปเผา หรือฝัง
- ◆ ใช้น้ำพ่น
- ◆ ถ้าพบระบาดให้ใช้ไทอะมีโทแซม (แอคทารา 25 ตับบลิวจี 25% WG) อัตรา 5 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือไดโนทีฟูแรน (สตาร์เกิล 10% WP) อัตรา 20 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือ คลอโรอะนินดิน (แดนท็อกซ์ 16% SG) อัตรา 20 กรัม/น้ำ 20 ลิตร

ตัวอ่อนเพลี้ยแป้ง

ลักษณะการทำลายของเพลี้ยแป้ง

แมลงห่อขาวยาสูบ (tobacco whitefly)

1-3 มม.

Bemisia tabaci (Gennadius)

วงศ์ : Aleyrodidae

อันดับ : Homoptera

ชื่อสามัญอื่น : -

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช

ไข่

ตัวอ่อน

ดักแด้

ตัวเต็มวัย

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของพืชผักสมุนไพร ระบาดมากในฤดูแล้ง ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบ ทำให้ใบหงิกงอและเหี่ยวแห้ง ต้นแคระแกรน นอกจากนี้ยังเป็นพาหะนำเชื้อไวรัสของพืชหลายชนิด

การป้องกันกำจัด

- ◆ เมื่อพบการระบาดใช้บูโพรเฟซิน (แอปพลอด 25% ดับบลิวพี 25%) อัตรา 10 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรืออิมิดาโคลพริด (คอนฟิดอร์ 100 เอสแอล 10% SL) อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือคาร์โบซัลแฟน (พอสซ์ 25% EC) อัตรา 50 มล./น้ำ 20 ลิตร

ตัวอ่อน

ดักแด้

ตัวเต็มวัย

ระยะการเจริญเติบโตของแมลงห่อขาวยาสูบ

ลักษณะการทำลายของแมลงห่อขาวยาสูบ

หนอนเจาะสมอฝ้าย (cotton bollworm)

10 - 40 มม.

30 - 40 มม.

Helicoverpa armigera (Hubner)

วงศ์ : Noctuidae

อันดับ : Lepidoptera

ชื่อสามัญอื่น : หนอนเจาะสมออเมริกัน

หนอนเจาะผลมะเขือเทศ

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช	ไข่	หนอน	ดักแด้	ตัวเต็มวัย
--------------------------	-----	------	--------	------------

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของพืชผัก พืชไร่และไม้ผลหลายชนิด กัดกินใบ ดอก หรือเจาะฝัก หนอนกัดกินทุกส่วนของต้นพืชทำให้เกิดความเสียหายมากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ หนอนขนาดใหญ่ (วัย 4-5) มีความต้านทานต่อสารฆ่าแมลงสูง

การป้องกันกำจัด

- ◆ หมั่นตรวจแปลง พบกลุ่มไข่หรือหนอนเก็บทำลาย
- ◆ ถ้าพบหนอนมากกว่า 0.5 ตัว/ต้น ให้ใช้แลมบ์ดาไซฮาโลทริน (คาราเต้ 2.5 อีซี 2.5% EC) อัตรา 15-20 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือไซเพอร์เมทริน (บาตอง 10% EC) อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือคลอร์ฟลูอาซูรอน (อาทาบรอน 5% EC) อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร

ระยะการเจริญเติบโตของหนอนเจาะสมอฝ้าย

ลักษณะการทำลายของหนอนเจาะสมอฝ้ายในกระเพรา

หนอนกระทู้ผัก (common cutworm)

30 - 40 มม.

30 - 40 มม.

Spodoptera litura (Fabricius)

วงศ์ : Noctuidae

อันดับ : Lepidoptera

ชื่อสามัญอื่น : หนอนกระทู้ยาสูบ

หนอนกระทู้ฝ้าย หนอนเผือก

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช

ไข่

หนอน

ดักแด้

ตัวเต็มวัย

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของพืชเศรษฐกิจหลายชนิด หนอนเมื่อฟักออกจากไข่จะอยู่รวมกลุ่มกันกัดแทะผิวใบ เมื่อหนอนโตจะแยกออกจากกลุ่มกัดกินใบ ทำให้ผลผลิตเสียหาย

การป้องกันกำจัด

- ◆ หมั่นตรวจแปลง พบกลุ่มไข่หรือหนอนเก็บทำลาย
- ◆ ถ้าพบหนอนมากกว่า 1 ตัว/ต้น หรือพบใบถูกทำลาย 10% ให้ใช้บีที (เซนต์ทาร์) อัตรา 40-80 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือ คลอร์ฟิโนเพอร์ (แรมเพจ 10% SC) อัตรา 20-40 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือสปิโนแซด (ซัคเซส 120 เอสซี 12% SC) อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร

ไข่

หนอน

ดักแด้

ตัวเต็มวัย

ระยะการเจริญเติบโตของหนอนกระทู้ผัก

หนอนกระทู้ผักกำลังทำลายใบโหระพา

หนอนดื่บกะหล่ำ (cabbage looper)

25 - 35 มม.

25 - 30 มม.

Trichoplusia ni (Hubner)

วงศ์ : Noctuidae

อันดับ : Lepidoptera

ชื่อสามัญอื่น : หนอนเขียว หนอนคืบ

หนอนคืบเขียว

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช	ไข่	หนอน	ดักแด้	ตัวเต็มวัย
--------------------------	-----	------	--------	------------

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของพืชผักหลายชนิด หนอนกัดกินผิวใบ เมื่อหนอนโตขึ้นจะกัดกินใบเป็นรอยแหวกเหลือแต่ก้านใบ

การป้องกันกำจัด

- ◆ หมั่นตรวจแปลง ถ้าพบหนอนไม่มากให้เก็บทำลาย
- ◆ ถ้าพบหนอนมากกว่า 1 ตัว/ต้น หรือพบใบถูกทำลาย 10% ให้ใช้บีที (เซนทารี) อัตรา 40-80 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือ คลอร์ฟินาเพอร์ (แรมเพจ 10% SC) อัตรา 20-40 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือสปินโนแซด (ซัคเซส 120 เอสซี 12% SC) อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร

ไข่

หนอน

ตัวเต็มวัย

ระยะการเจริญเติบโตของหนอนดื่บกะหล่ำ

หนอนดื่บกะหล่ำกำลังทำลายใบโหระพา

หนอนชอนใบ (serpentine leafminer)

2.2 - 2.5 มม.

Liriomyza brassicae (Riley)

วงศ์ : Agromyzidae

อันดับ : Diptera

ชื่อสามัญอื่น : หนอนแมลงวันชอนใบกะหล่ำ

วงจรชีวิตและระยะทำลายพืช

ไข่

หนอน

ดักแด้

ตัวเต็มวัย

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

ศัตรูสำคัญ ของพืชผักสมุนไพร ตัวเต็มวัยเพศเมียวางไข่ได้ฉิวพืช ตัวหนอนมีลักษณะหัวแหลมท้ายป้านโดยซ่อนไซภายในใบทำให้เกิดรอยเส้นสีขาวคดเคี้ยวไปมา หากระบาดรุนแรงจะทำให้ใบเสียหายร่วงหล่น และตายได้

การป้องกันกำจัด

- ◆ ใช้อิมิดาโคลพริด (คอนฟิดอร์ 100 เอสแอล 10% SL) อัตรา 20-30 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือฟิโปรนิล (แอสเซ็นด์ 5% SC) อัตรา 20-40 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือไซเพอร์เมทรีน (ไซนอฟฟี 40% WP) อัตรา 15-20 กรัม/น้ำ 20 ลิตร

หนอน

ตัวเต็มวัย

ระยะการเจริญเติบโตของหนอนแมลงวันชอนใบ

ลักษณะการทำลายใบโทรหาของหนอนแมลงวันชอนใบ

รายชื่อแมลงและไรศัตรูผัก

ศัตรูพืช	ชื่อวิทยาศาสตร์	หน้า
เพลี้ยจักจั่นฝ้าย	<i>Amrasca biguttula</i>	31, 63
เพลี้ยแป้ง	<i>Phenacoccus solani</i>	65, 79
เพลี้ยไฟฝ้าย	<i>Thrips palmi</i>	15, 25, 45
เพลี้ยไฟพริก	<i>Scirtothrips dorsalis</i>	27
เพลี้ยไฟหอม	<i>Thrips tabaci</i>	59
เพลี้ยไฟโหระพา	<i>Bathrips melanicornis</i>	75
เพลี้ยอ่อนดำ	<i>Aphis craccivora</i>	47
เพลี้ยอ่อนฝ้าย	<i>Aphis gossypii</i>	17, 61, 77
เพลี้ยอ่อนลูกท้อ	<i>Myzus persicae</i>	29
แมลงวันแตง	<i>Bactrocera cucurbitae</i>	23
แมลงวันพริก	<i>Bactrocera latifrons</i>	41
แมลงหวี่ขาวยาสูบ	<i>Bemisia tabaci</i>	13, 33, 67, 81
ไรขาวพริก	<i>Polyphagotarsonemus latus</i>	43, 57
หนอนกระทู้ผัก	<i>Spodoptera litura</i>	5, 21, 35, 73, 85
หนอนกระทู้หอม	<i>Spodoptera exigua</i>	3, 19, 49, 69
หนอนคืบกะหล่ำ	<i>Trichoplusia ni</i>	7, 87
หนอนเจาะผลมะเขือ	<i>Leucinodes orbonalis</i>	37

หนอนเจาะฝักลายจุด	<i>Maruca testulalis</i>	51
หนอนเจาะยอดกะหล่ำ	<i>Hellula undalis</i>	9
หนอนเจาะสมอฝ้าย	<i>Helicoverpa armigera</i>	39, 71, 83
หนอนชอนใบ	<i>Liriomyza brassicae</i>	89
หนอนผีเสื้อสีน้ำเงิน	<i>Lampides boeticus</i>	53
หนอนแมลงวันเจาะต้นถั่ว	<i>Ophiomyia phaseoli</i>	55
หนอนแมลงวันชอนใบกะหล่ำ	<i>Liriomyza brassicae</i>	11
หนอนใยผัก	<i>Plutella xylostella</i>	1

คู่มือตรวจแมลงและไรศัตรูพืช

ใบแปลง GAP

